

ANALIZA ZAKLJUČNEGA REZULTATA DO AVTOTEHNA (ZR 1985)

Letošnji rezultati in primerjava le-teh z lanskimi rezultati so prikazani v priloženih tabelah. Primerjava pokaže nekoliko višje indekse pri celotnem prihodu, porabljenih sredstvih in skladu skupne porabe.

Iz tabele 1 je razvidno, da je najvišji indeks pri delu čistega dohodka za sklad skupne porabe in sicer 357,5, kar pomeni 257 % povečanje sklada skupne porabe. Sklad skupne porabe se je znatno povečal tudi v primerjavi z devetmesečnimi rezultati l. 1985 in sicer za 174 %. Povečanje sklada skupne porabe je v veliki meri na račun stanovanjskega dela sklada, saj so potrebe po stanovanjskih posojilih zelo velike.

Drugi večji indeks je pri porabljenih sredstvih in sicer je le-ta 317,6, kar pomeni 217,6 % povečanje letošnjih porabljenih sredstev v primerjavi z lanskimi. Tudi njihov delež v celotnem prihodu se je povečal in sicer za 7,7 odstotnih točk. Posledica tega je je nižji delež dohodka v celotnem prihodu in sicer za 7,7 odstotnih točk.

Struktura in indeksi porabljenih sredstev je prikazana v tabeli 3 (Struktura porabljenih sredstev v DO Avtotehna).

Najvišji indeks je pri postavki surovine in material – 431,3, kar pomeni 331 % povečanje v primerjavi z l. 1984. To povečanje pa ni več tolikšno kot je bilo pri polletnih rezultatih, ko je bil primerjalni indeks 936.

Iz tabele 3 je razvidna tudi struktura porabljenih sredstev. Postavki nabavna vrednost trgov-

Celotni prihodek, dohodek in čisti dohodek v DO Avtotehna

TABELA 1

ELEMENTI	1-12 1984	1-12 1985	Deleži v %		Indeks 85/84
			1-12/84	1-12/85	
1. CELOTNI PRIHODEK	4.582.899	13.274.942	100,0	100,0	289,0
2. PORABLJENA SREDSTVA	3.665.970	11.641.814	80,0	87,7	317,6
3. DOHODEK	916.929	1.633.128	20,0	12,3	178,1
– dajatve iz doh.	244.931	463.425	5,3	3,5	189,2
4. ČISTI DOHODEK	671.998	1.169.703	14,6	8,8	174,0
– del za OD	344.638	681.811	7,5	5,1	197,8
– del za SSP	44.650	159.629	1,0	1,2	357,5
– del za poslovni sklad	238.284	269.465	5,2	2,0	113,1
– del za rezervni sklad	44.426	58.798	1,0	0,4	132,3

v 000 din

Struktura celotnega prihodka v DO Avtotehna

TABELA 2

ELEMENTI	1-12/1984	Stru. %	1-12/1985	Stru. %	Indeks 85/84
Prihodki na domačem trgu	1.772.247	55,9	8.600.773	66,0	485,3
Prihodki na tujem trgu	245.432	7,7	489.267	3,7	199,3
Prihodki v okviru DO	246.312	7,8	1.863.110	14,3	756,4
Kons. prov. + marža pri kon. pro.	191.929	6,1	273.518	2,1	142,5
Prihodki od prodaje blaga	369.146	11,6	911.552	7,1	246,9
Prihodki od obresti	145.004	4,6	378.159	2,9	260,7
Ostali izredni prihodka	199.234	6,3	508.562	3,9	255,2

v 000 din

**VSEM
SODELAVCEM
ISKRENO
ČESTITAMO**

skega blaga, surovine in material sta v porabljenih sredstvih zastopani približno z enakimi in dosti velikimi deleži (nabavna vrednost trgovskega blaga – 35,6 %, surovine in material – 37,7 %). Vidnejše mesto v porabljenih sredstvih zasedajo tudi obresti. Njihov delež v porabljenih sredstvih je 16,2 %.

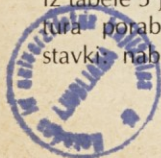
Struktura porabljenih sredstev kaže povečan obseg trgovinske in servisne dejavnosti. Posledica tako povečanega obsega dejavnosti so obresti, saj za tak obseg nimamo dovolj lastnih sredstev in si jih moramo sposojati.

Iz tabele 1 so razvidne tudi druge spremembe in sicer so te spremembe pri deležih posameznih postavk v celotnem prihodu. Kljub temu, da so se vsi elementi v tabeli 1 povečali v primerjavi z lanskim rezultatom, saj so indeksi večji od 100, pa so se deleži znižali in sicer pri dohodku od 20,0 % na 12,3 %, pri dajatvah iz dohodka od 5,3 % na 3,5 %, pri čistem dohodku od 14,6 % na 8,8 %, pri čistem dohodku za osebne dohodke od 7,5 % na 5,1 %.

Poslovne rezultate kažejo tudi kazalci uspešnosti poslovanja in sicer v tabeli 4.

Produktivnost tj. dohodek na delavca je v primerjavi z lanko večja za 67,2 %, kar je v primerjavi z polletnim primerjalnim indeksom slabši rezultat, saj je bil polletni primerjalni indeks 247,5.

Slabi rezultati se kažejo tudi pri kazalcih donosnosti in gospodarnosti (ekonomičnosti), saj sta

indeksa pri obeh kazalcih nižja od 100. Polletni rezultat je bil v tem primeru boljši kljub temu, da smo že pri polletni analizi imeli indeks gospodarnosti pod 100 tj. 95,7 in smo govorili o motnjah v poslovanju in o tem, da je treba le-te odpraviti in ustvariti boljše pogoje za rast gospodarnosti.

Tudi kazalci akumulacije so zelo slabi, saj je primerjalni indeks povsod nižji od 100. Kazalci akumulacije niso slabši samo v primerjavi z lanskimi rezultati, slabši so tudi v primerjavi s šestmesečnimi in devetmesečnimi rezultati.

Reproduktivnost tj. amortizacija + akumulacija na povprečno porabljena sredstva, je prav tako slabša kot pri lanskimi rezultatih in sicer se je znižala od 13,1 na 5,8. V primerjavi s polletnimi in devetmesečnimi rezultati pa ugotovimo, da je kazalec reproduktivnosti na koncu leta večji.

Ob upoštevanju inflacije, le-ta je bila v l. 1985 79,4%, pa so realne primerjave rezultata naslednje:

- realni dohodek je v primerjavi z lanskim letom nižji in sicer za 1 %,
- čisti dohodek ima sicer indeks 174, realno pa je za 3 % nižji od lanskoletnega,
- realen padec je tudi pri produktivnosti in sicer je le-ta kar 7 %. To je zadosten dokaz, da Avtotehna ni organizacija brez motenj v poslovanju,

Struktura porabljenih sredstev DO Avtotehna

v 000 din

ELEMENTI	1-12/1984	Stru. %	1-12/1985	Stru. %	Indeks 85/84
PORABLJENA SREDSTVA	3.665.970	100,0	11.641.814	100,0	317,6
Nabavna vr. trgovskega blaga	2.063.611	56,3	4.144.863	35,6	200,8
Surovine in material	1.016.367	27,7	4.384.328	37,7	431,3
Amortizacija	31.993	0,9	71.327	0,6	222,9
Obresti	-	-	1.885.765	16,2	-
Izredni izdatki	223.434	6,1	716.039	6,1	320,4
Ostali materialni stroški	330.565	9,0	439.492	3,8	132,9

TABELA 4

Kazalci uspešnosti poslovanja DO Avtotehna

v 000 din

KAZALCI		1-12/84	1-12/85	Indeks 85/84
1. PRODUKTIVNOST = doh./delavca	din	1.533.326	2.563.780	167,2
2. DONOSNOST = doh./povp. por. sr.	%	38,1	23,6	61,9
3. Akum./povp. por. sr.	%	11,7	4,8	41,0
4. REPRODUKTIVNOST = Amort. + akumul./povp. por. sr.	%	13,1	5,8	44,3
5. OD + SSP/delavca	din	650.983	1.320.941	202,9
6. Akum./dohodek	%	30,8	20,1	65,3
7. Akum./čisti dohodek	%	42,1	28,1	66,8
8. GOSPODARNOST = CP/porabljena sredstva	%	125,0	114,0	91,2
9. Delež OD v dohodku	%	37,6	41,7	110,9
10. Povp. por. sr./delavca	din	4.027.689	10.853.461	269,5

- na drugi strani imamo realen porast pri kazalcih OD na zaposlenega in OD + SSP na zaposlenega. Realen porast OD na zaposlenega je 6%, realen porast OD + SSP na zaposlenega pa je kar 13 %.
- Vsi ti kazalci ne kažejo najboljše slike o Avtotehninem poslovanju in da bo treba v naslednjem tj.

1986. letu resno pristopiti k odpravljanju motenj v našem poslovanju.

Po SaS o skupnih izhodiščih in nekaterih osnovah za razporejanje dohodka in čistega dohodka ter delitev sredstev za OD in skupno porabo v dejavnosti trgovine SR Slovenije smo dolžni primerjati naše rezultate z drugimi organizacijami trgovinske dejavnosti. Tudi ta primerjava letošnjih zaključnih rezultatov z devetmesečnimi rezultati drugih trgovinskih organizacij kaže, da so naši kazalci akumulacije pod povprečjem trgovinske dejavnosti. Primerjava naše DO z zunanje trgovinsko dejavnostjo pa kaže še slabše rezultate, saj so pomembnejši kazalci pod povprečjem devetmesečnih kazalcev v zunanje trgovinski dejavnosti. Primerjalni indeksi končnih rezultatov DO Avtotehna z devetmesečnimi v podskupini so naslednji:

	indeks
- Produktivnost	82
- Akumulativnost	80
- Reproductivnost	91
- Akumulacija v doh.	41
- Akumulacija v čistem doh.	53

To so kazalci reproduktivnosti in kažejo, v kolikšni meri si DO zagotavlja materialne osnove razvoja.

Ljubljana, 20. 3. 1986

Plansko-analitska služba

Koprska Tiskarna Jadran, po novem Samostojna grafična delovna organizacija Jadran, se je v drugi polovici lani uspešno spoprijela z dolgoletnimi težavami. Ob koncu leta so sicer še imeli 46 milijonov dinarjev izgube, vendar predvsem zaradi investicijskega vzdrževanja, in so jo že pokrili. Zato pa so v primerjavi z letom 1984, po besedah direktorja **Antona Plancerja**, kar ta 17-krat povečali produktivnost, ekonomičnost se je povečala za dvanajst odstotkov, nizke osebne dohodke, zaradi katerih so izgubili marsikaterega dobrega delavca, pa so povečali za 340 odstotkov, vendar so še vedno pod povprečjem panoge. Jadran je lani izdelal temeljit sanacijski program, ki ga je začel uresničevati 1. julija, ko je postal samostojna delovna organizacija pod okriljem ljubljanske Avtotehne. Ta mu je pomagala s poso-

Tiskarna Jadran okreva

PRIMORSKE NOVICE

Kaže, da so se v grafični delovni organizaciji Jadran resno lotili svojih težav in so na poti k pozitivnemu, morda celo uspešnemu poslovanju. Danes praznujejo 35-letnico obstoja

jili in nepovratni sredstvi (letos je pokrila del izgube), lotili so se nekaterih skupnih del, tudi izvoza. Sodelovanje nameravajo še okrepiti, saj naj bi se v začetku naslednjega leta Avtotehna in Jadran združila. Letos pa bo pomagala predvsem pri posodabljanju oziroma nabavi investicijske opreme, kjer se trenutno zatika zaradi novih predpisov.

V Jadranu so si lani prizadevali pridobiti čimveč poslov in jih kakovostno in v določenih rokih tudi končati. Delo so iskali izven

regije, v Makedoniji (skupaj se jim obeta izvoz v Grčijo), Srbiji, Dalmaciji, počasi pa popravljajo svoj nekdanji sloves tudi doma, kjer tkejo sodelovanje s sozdom Timav in njegovimi delovnimi organizacijami, zlasti osvajajo turistični program, vračajo se v Luko, Intereuro, Iplas, Tomos, Cimos . . .

»Vseh notranjih rezerv še nismo izkoristili,« pravi Anton Placer. »Seveda pa nanje resno računamo, saj bi lahko z boljšo organizacijo povečali fizični obseg

dela za 30 odstotkov.« Do konca leta bi jim skoraj moralo uspeli, saj bodo drugače zelo težko uresničili smelo zastavljene načrte: indeks prihodka 224, dohodka 356 in čistega dohodka kar 445 (ali 345 odstotkov več kot lani.) V Jadranu pravijo, da so na dobri poti. V prvih treh mesecih, ki so za panogo ponavadi sušni, imajo dela čez glavo in že presejajo načrte, dogovorov za naprej pa jim tudi ne manjka. Poskušali bodo v izvozu, čeprav so na tujih trgih zaradi visokih domačih stroškov prav malo konkurenčni. Seveda pa bodo morali še naprej spoštovati roke in zahteve po kakovosti ter oblikovati primerne cene.

Jadran prav danes praznuje 35-letnico obstoja in po hudih časih spet nekoliko pogumneje gleda v prihodnost.

Barbara Verdnik

Naša TOZD in KS v obrambnih in samozaščitnih pripravah

Splošna ljudska obramba in družbena samozaščita je sestavina samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov v TOZD in KS. Ni mogoče deliti SLO in DS na neposredno aktivnost delovnih ljudi v TOZD in občanov v KS in na nekakšen od tega odtujen obrambno varnostni sistem. Tako kot v TOZD in KS delavci in občani uresničujejo, branijo in varujejo svoje skupne interese, se na isti osnovi združujejo v občini, republikli in federaciji. Seveda pa je primarna naloga pravica in odgovornost vseh delovnih ljudi in občanov, organizirati SLO in DS neposredno v svojem delovnem in bivalnem okolju. Organi v TOZD in KS, družbenopolitične organizacije in druge skupnosti in združenja usklajujejo in povezujejo svoje delovanje in aktivnosti pri uresničevanju SLO in DS.

Delovni ljudje in občani uresničujejo svoje pravice in dolžnosti na področju SLO in DS najbolj neposredno prav v svojih temeljnih celicah samoupravnega organiziranja, to je v TOZD in KS. Odgovornost za zaščito in obrambo ter varnost je torej hkrati odgovornost za zaščito in obrambo političnega sistema socialističnega samoupravljanja in njegovega nadaljnjega razvoja. Delavci in občani, združeni v TOZD in KS, branijo in varujejo svoje svoboščine in življenjske interese, ki jih ni mogoče ločiti od interesov celotne družbene skupnosti. Ko delavci in občani urejajo obrambna in varnostna vprašanja, kjer delajo oziroma živijo, marsikatero nalogo ne morejo izpeljati brez medsebojnega sodelovanja. Zato je potrebno združevanje in povezovanje med TOZD in KS (npr. skupne naloge so: požarna varnost celotnega okolja, gozdov, vprašanja sodelovanja pri preskrbi prebivalstva in oboroženih sil, oskrba s surovinami, energijo, rezervnimi deli za vojno proizvodnjo, odkrivanje in nevtraliziranje aktivnosti diverzantskih skupin itd.).

Za uresničevanje obrambno-varnotnih ciljev delovni ljudje in občani v TOZD in KS opravljajo zlasti naslednje naloge:

– skrbijo za lastno obrambno in samozaščitno usposabljanje in priprave za učinkovito izvrševanje nalog SLO in DS,

- spremljajo in ocenjujejo politično varnostne in vojaško politične razmere in v skladu s tem sprejemajo in izvajajo ustrezne ukrepe za varnost, obrambo in zaščito svoje ter širše družbene skupnosti,
- razvijajo varnostno kulturo ter organizirajo in izvajajo aktivnosti, ki so pomembne za boj in zaščito pred sovražnim obveščevalnim propagandnim in subverzivnim delovanjem in za preprečevanje družbeno škodljivih pojavov in dejanj,
- varujejo družbene objekte, javni red in okolje in sodelujejo pri izvajanju ukrepov za varnost prometa, protipožarno varnost ter varnost družbenega in zasebnega premoženja,
- organizirajo narodno zaščito, se usposabljaajo in v njej sodelujejo,
- organizirajo, opremljajo in pripravljajo štave in enote civilne zaščite ter skrbijo za priprave in za izvajanje osebne in vzajemne zaščite ter drugih ukrepov,
- organizirajo teritorialno obrambo,
- sodelujejo pri izvajanju mobilizacije vseh sil in sredstev ter skrbijo za nastavitev enot oboroženih sil, umaknjenih organizacij združenega dela ter evakuiranih prebivalcev in beguncev.

Pri uresničevanju SLO pa imajo delavci in občani še naslednje pravice in dolžnosti:

1. Vojaško dolžnost.
2. Delovno dolžnost v DO oz. skupnosti.
3. Dolžnost delovati v civilni zaščiti.
4. Dolžnost delovati v službi za opazovanje in obveščanje.
5. Dolžnost usposabčati se in izobraževati za SLO in DS.
6. Materialno dolžnost.

Izhajajoč iz zgoraj napisanega kratkega orisa osnov splošne koncepcije, ki jih nalaga naša družba vsem svojim delavcem in občana-

nom pri izgrajevanju in utrjevanju sistema SLO in DS in ki so vnešene tudi v normativne akte v temeljnih organizacijah in skupnostih, se lahko vprašamo, kako pa zagotavljamo in uresničujemo te naloge pri nas v DO Avto-tehna:

Zaradi splošnih družbenih razmer, reorganizacije poslovanja, iskanja ustreznih poti za boljše delo in prihodnost, združevanju dela in sredstev z drugimi OZD, menjavi vodilnih in vodstvenih kadrov in drugih ukrepov, se je zanimanje in vnema po aktivnosti v SLO in DS v naši delovni organizaciji zelo zmanjšala, rekel bi, skoraj izumrla je. Že kar precej časa je od tega, ko smo imeli tekmovalne ekipe na področju civilne zaščite, usposabljanje z rokovaljem z orožjem in streljanjem za pripadnike NZ ali pa na sporedu družbeno političnih organizacij in samoupravnih organov tematske seje in posvete o splošni varnosti (smo ZT delovna organizacija) ter protipožarni varnosti, dograjevanju varnostnih in obrambnih načrtov in izobraževanju delavcev za delo na področju SLO in DS . . . Po zagotavljanju komitejev za SLO in DS v vseh naših TOZD in DSSS, bomo stanje v letošnjem letu temeljito spremenili, za kar so nam dane vse možnosti, tako materialne, kot tudi kadrovske.

Upoštevaajoč sistemske rešitve in metodologije naj bi bila aktivnost izražena zlasti na naslednjih področjih:

Varnostni načrti TOZD in DSSS

Da bi v temeljnih organizacijah uspešno zaščitili družbene pridobitve in vrednote, delovne in življenjske pogoje, je potrebno realno presoditi, kaj v naših delovnih okoljih utrjuje in kaj ogroža te pogoje. V ta namen bomo v kratkem, kot vsako leto doslej, sprejemali na sejah komitejev za SLO in DS ter organih upravljanja politično varnostne ocene.

Iz teh se bo na osnovi analiz in podatkov ugotovilo, kakšno je splošno stanje oziroma programiralo ukrepe in aktivnosti, ki bi naj jih izvajali v TOZD za preprečevanje in odpravljanje možnosti in vzroke družbeno škodljivih dejanj, to je, za preprečevanje nastanka izrednih razmer.

Dosedanje izkušnje nam kažejo, da smo dovolj obsežno in globoko zajeli situacije v preteklosti in tako, v danem potrebnem momentu vedeli, kaj nam je storiti, da do izrednih razmer ni prišlo. S takšno prakso bomo nadaljevali. Da bi to spet uspešno nadaljevali, bomo morali novi organi družbeno političnih organizacij poskrbeti, da se za to izvaja potrebna aktivnost med delavci in ugotovitve na čimboljši način posredujejo delavcem v uvid in ukrepanje. Poleg lastne politično varnostne ocene, je potrebno za načrte upoštevati tudi politično varnostne ocene občin in krajevnih skupnosti, kjer so naše TOZD in njihovi delovni obrati locirani. Iz preteklih ugotovitev je razvidno, da še nismo uspeli vzpostaviti pravega kontakta, zlasti s krajevnimi skupnostmi, čeprav je bil trud z naše strani izkazan.

Poleg omenjenih dokumentov, vsebujejo varnostni načrti še naslednje:

- ukrepe za pripravljenost (omenjeni so za vsako TOZD in DSSS že izdelani, kot tudi postavljeni osnovni nosilci aktivnosti),
- ukrepe in aktivnosti za preprečevanje izrednih razmer,
- ukrepe in aktivnosti za odpravljanje izrednih razmer,
- načrt za delovanje narodne zaščite,
- načrt delovanja civilne zaščite, s posebnim dodatkom – načrtom protipožarne varnosti po naših obratih.

Ukrepe za preprečevanje in odpravljanje izrednih razmer novi organi družbenopolitičnih organizacij in upravljanja še niso sprejemali, kar pa se bo ustvarilo v bližnji prihodnosti. Vsaka organizacija in njeni organi imajo svoje razdelane naloge, katere bodo morali člani poznati in jih v potrebnem momentu koristiti in izvajati. Načelno so zadeve delegatom in članom že poznane, ostalo manjkajoče bodo hitro pridobili.

Malo bolj težka naloga jih čaka pri analizah in odpravi vzrokov

vse pogostejših odtujitev družbene in osebne svojine, katerih primeri so se zelo razmahnili v objektu Celovška 228. Za odpravo bo potreben vsekakor poseben pristop.

Pri načrtovanju in programiranju narodne zaščite bi rad pojasnil zlasti osnovna izhodišča:

Narodno zaščito bomo v sodelovanju z merodajnimi skupščinskimi organi organizirali v skupni organizaciji vseh TOZD in DSSS, ter sosednimi OZD, po lokacijah, oziroma obratih naše ekonomske dejavnosti. Predlogi kadrovskih zasledb, ukrepov, aktivnosti in potrebnih sredstev za delo narodne zaščite so že v razpravah komitejev za SLO in DS. Značilen primer medsebojnega sodelovanja med različnimi OZD je primer v objektu Titova 36 in Titova 25, medtem ko se bodo ostale osredotočile na medsebojno sodelovanje znotraj DO in navzven s krajevnimi skupnostmi. Kot pred leti, bomo tudi v letošnjem letu organizirali za pripadnike – izvajalce narodne zaščite kratke strokovne seminarje v lastni režiji, kot tudi tradicionalno streljanje z lahkim strelnim orožjem na strelišču. Manjkali ne bodo tudi primeri hitre mobilizacije in praktičnih vaj.

Načrt za delovanje civilne zaščite

Zaradi raznih prirodnih vzrokov, katastrof (potres, poplava . . .) oziroma protipožarne preventive ali velikih razdejanj in drugih hudih posledic, ki jih povzročajo v vojni sodobna napadalna sredstva, je civilna zaščita zelo pomembna sestavina SLO in DS. S svojim dleovanjem lahko veliko pripomore, da se ob katastrofah ali v vojni zmanjša gmotna škoda in število žrtev med prebivalstvom, dosti pa lahko stori tudi za zmanjšanje posledic naravnih in drugih nesreč. Namen načrtovanja civilne zaščite je zaradi tega za vsako TOZD, KS in druge ena najbolj pomembnih nalog, saj lahko s hitro in organizirano mobilizacijo sil in sredstev stori zelo veliko. Pri nas v delovni organizaciji smo imeli pred časom zelo solidno organizacijo civilne zaščite, na primer v objektu Celovška 228, ki je bila usposobljena tudi za tekmovanja. Nekaj od takratnih ljudi je še ostalo na teh delovnih mestih,

kateri bodo sedaj zaradi svojih izkušenj in znanja glavni nosilci, organizatorji in vodje novim kadrom.

Kako si v bodoče zamišljam dobro organizirano zaščito? Vsekakor na izkušnjah in potrebah, ki so pridobljene iz preteklosti in vključitvijo novih metod in sredstev za delovanje.

Praktično naj bi to izgledalo takole:

Delovna organizacija Avtotehna bo na osnovi skupnega načrta in programa srednjeročnega razvoja CZ zagotovila in omogočila s sredstvi, da se bo pristopilo k množičnemu izobraževanju in usposabljanju kadrov za delo v CZ, nabavila potrebna materialno tehnična sredstva in opravljalo vsakoletne praktične vaje, preizkušanja mobilnosti in uspešnosti pri praktičnem delu. Po lokacijah bodo formirani skupni štabi in enote civilne zaščite, kjer bodo na osnovi medsebojnega dogovora sodelovali tudi delavci iz sosednjih OZD (npr. na objektu Titova 36). Za enote imamo že dokaj dosti opreme in obleke, ostalo bomo v doglednem času dokupili. Glavni problem pri tem bo izobraževanje izvajalcev, ki pa se odvija pretežno v popoldanskem – izven-delovnem času. Naj ob tem izkoristimo priliko in napišem vsem znano dejstvo, da je izobraževanje pravica in dolžnost delavca in občana za delovanje v civilni zaščiti, kot morajo to opravljati drugi v enotah oboroženih sil ali na drugih področjih obrambe in samozaščite.

Trenutno stanje usposobljenosti delavcev za delo v CZ je zelo kritično. Praktično bodo morali skoraj več kot 70 % njih na potrebne tečaje in seminarje. Upam, da ob tem ne bo prevelikega odpora. Vsi obvezniki CZ so dolžni, da se čimprej zamislijo in odločijo, v katerih enotah oziroma področjih bodo zaradi svojih sposobnosti in nagnjenosti najbolj zadovoljili potrebe. Samo s skupnim pristopom in sodelovanjem bomo lahko opravili postavljene naloge.

(nadaljevanje prihodnjič)

Priredba Zvone Ogrinec

BESEDA O VARNEM DELU

V zadnjem desetletju število del, pri katerih delavci pretežno sede ob računalnikih, pisalnih strojih itd . . . izredno narašča. Ocenjeno je, da bo v naslednjih letih večina dela v birojih, pisarnah in za mizami opremljenih z računalniškimi pripomočki. Prav gotovo je tudi naša delovna organizacija ena izmed tistih, v katerih se naglo širi tehnika. Tehnične izboljšave pa marsikdaj kvarno vplivajo na človekovo zdravje. Vsi poznamo kako kvarno vpliva dolgotrajno nepravilno sedenje še posebej pri mladih, ki se še telesno in duševno razvijajo in ki presede pri zaslonih neredko tudi velik del noči. Zato moramo paziti na dobro ureditev delovnega prostora. Izkušnje kažejo, da se doslej nismo mogli meniti za pravilno oblikovanje delovnega mesta na računalniku.

Bili smo navezani na priporočila dobaviteljev in seveda na svojo logično presojo o pravilnem sedenju pred računalnikom. Veliko premalo smo pazili na prilagoditve psihofizičnim zahtevam operaterja. Zato pogosto srečamo opremo, ki ni v skladu s sodobnimi spoznanji, pa tudi pritožbe operaterjev niso redke. Tudi oprema, ki jo v zadnjem času razvijajo in izdelujejo v nekaterih pogledih, ninajbolj prilagojena delavcu.

Seveda ne moremo vseh delovnih mest za mizo ocenjevati enako, ker so zahteve odvisne predvsem od:

- trajanja uporabe – računalnika
- od okolja kjer naprava stoji – biro, pisarna, proizvodna hala, stroji . . .
- namen naprave.

Moramo se zavedati, da samo od pravilno urejenega delovnega mesta in psihofizično sposobnega operaterja lahko pričakujemo dobre uspehe, zato je upravičeno vlaganje v primerno oblikovano okolje insredstva.

Predvsem moramo paziti pri izbiri na specifičnost računalniške opreme, na zahteve za splošno pisarniško opremo, na prostor, razporeditev delovnih mest v prostoru.

Za boljše razumevanje kako naj bi izgledali pogoji za delo si oglejte skice. Seveda ne bo mogoče v kratkem času zamenjati že nabavljene opreme, nekaj pa lahko storimo, to je, da poškodovane stole, mize in ostalo opremo popravimo in prilagodimo svojemu telesu.

Sedaj je večkrat tako, da se delavec prilagodi polomljenemu stolu, kar pa je silno kvarno za delavčevo zdravje.

Eržen Marko

ZAHVALA

Ob smrti mojega očeta se vsem sodelavcem iskreno zahvaljujem za izkazano pomoč in izrečeno sožalje.

Narobe Jože

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mame Ivanke Kordiš se iskreno zahvaljujem sodelavcem za izrečeno sožalje, pomoč in spremstvo na njeni zadnji poti.

Ivanka Rus

10 let planinskega društva Avtotehna

Pred desetimi leti je nekaterim delavcem Avtotehne, privržencem narave, občudovalcem planinskega sveta in vsega sploh, vznikla zamisel o ustanovitvi planinskega društva v Avtotehni. S svojimi izkušnjami in predanostjo planinskemu svetu so takratni maloštevilni planinci želeli pritegniti medse čimvečje število somišljenikov in ljubiteljev gora. Uspelo jim je. 20. 5. 1976 je datum izdane registracije in s tem dnem je postalo društvo imenovano Planinsko društvo Avtotehna enakovredno med vsemi, ki tvorijo Planinsko zvezo Slovenije.

Začel se je vzpon. Prvi koraki so stopicali po okoliških gričkih. Iz meseca v mesec so bili »sprehodi« planincev vse daljši, pot se je vila vse višje. Izpeljava prvih izletov je naletela med delavci Avtotehne na ugoden odmev. Naraščalo je število članov v društvu. Sposobnosti pobudnikov in ustanoviteljev planinskega društva hkrati, kakor tudi vsem delavcem Avtotehne, ki so bili po finančni plati vse-

skozi naklonjeni skromnim planincem, gre zahvala, da se je ta vzpon neprestano dvigal. Poleg rednih izletov, je bilo vsalo leto izpeljanih tudi nekaj težavnejših za zahtevnejše planince. To je terjalo dodatno strokovno izobraževanje o gorništvu, o nudenju prve pomoči in reševanju v gorah. Kvaliteta je rastla. Leta 1978, komaj 2 leti po ustanovitvi, je Planinsko društvo Avtotehne doseglo že svoj največji

Želiš biti zdrav?

Želiš pozabiti skrbi?

Želiš spoznati Slovenijo?

Če si na vsa tri vprašanja odgovoril z DA, je odgovor preprost.

Postani član pohodnikov PLANINSKEGA DRUŠTVA AVTOTEHNE.

Kako?

Večkrat poglej na oglasno desko

ali

vprašaj člana planinskega društva

ali

izpolni prijavnico in odpošlji na naslov PD AT, Titova 36 – Jana Černič. O vsem ostalem boš obveščen.

PRIJAVNICA

Želim postati član PD AT

IME: .....

PRIIMEK: .....

NASLOV: .....

uspeh. Peščica najboljših se je sporprijela z Mont blancom in ga uspešno premagala.

Vsesplošno krizo je bilo občutiti tudi med planinci. Ekonomska situacija je bila kriva za zmanjšanje aktivnosti. Ne samo v našem društvu, povsod so ugotavljali enako. Planincev pa nastala situacija ni ugnala. Stopinje so postajale ponovno vse bolj goste, polagoma v nižjih, nato pa tudi po najvišjih gorah naše dežele.

Članstvo je naraščalo in še narašča. Trenutno nas je 104, kar predstavlja med številom zaposlenih zelo lepo številko.

Če boste vprašali, kakšen mora biti planinec, vam bo sleherni odgovoril:

- biti tovariš
- biti samostojen
- biti pogumen
- imeti srčno kulturo
- imeti spoštovanje
- imeti skrb za varstvo planinske narave in zdravega okolja
- skrbeti za zdrav duh.

in še kaj vam bodo povedali.

Povedano je vzrok, da se izletov udeležuje čedalje več članov, pa tudi nečlanov planinskega društva.

Za letošnje leto, ko slavimo 10. letnico obstoja, smo planirali izlete, primerne za vsakogar, da bi bilo udeležencev čimveč. Prvi izleti so presenetili vse. Do trideset in več pobudnikov na vsakem izletu je rekord, je številka, ki vzpodbuja in daje elan vodstvu izletov in Planinskemu društvu Avtotehne nasploh. Tako množična udeležba je tudi zahvala vsem tistim pobudnikom pred desetimi leti, katere sem omenjal in o katerih bomo še pisali.

Naše planinsko društvo je omejeno s finančnimi sredstvi. Kljub temu želimo, da bi bila naša obletnica najbolj slovesna. Na svečani seji se bomo zbrali 16. maja, kjer bomo najzaslužnejšim podelili priznanja. 17. maja bomo organizirali množičen pohod na Vače z ogledom GEOS, kot drugi del tega praznovanja.

Želimo, da bi se tega pohoda udeležilo čimveč Avtotehnarjev. Želimo tudi, da bi se včlanilo čimveč sodelavcev in s tem dodalo nov korak v Planinsko društvo Avtotehne.

Za PD AT:

Franci Petkovšek

PRIŠLI — — ODŠLI

TOZD NOVA

Prišli:

- 3. 2. 1986 PEROVIČ Dragan
- 3. 2. 1986 LIPOVAC Franc
- 20. 2. 1986 OBLAK Tomaž
- 16. 2. 1986 GAČIČ Dragan
- 17. 3. 1986 BEČAN Miloš
- 17. 3. 1986 ČERNE Franc
- 17. 3. 1986 JERAK Edvard
- 17. 3. 1986 PETROVIČ Ivan

Odšli:

- 28. 2. 1986 ŠKRABA Aleksander
- 15. 3. 1986 HORVAT Marko – v JLA
- 17. 3. 1986
- ŽABNIKAR Bojan – v JLA
- 31. 3. 1986 REDEK Franc
- 31. 3. 1986 ROGAČ FILIP

TOZD VOZILA IN SERVIS:

Prišli:

- 17. 3. 1986 MIHELČIČ Alojz
- 24. 3. 1986 SEŠEK Janko

Odšli:

- 28. 2. 1986 NOVAK Andrej
- 28. 2. 1986 ŠUŠTERŠIČ Jože

TOZD ZASTOPSTVA o.sub.o.

Prišli:

- 1. 2. 1986 TOPLIŠEK Boštjan
- 1. 2. 1986
- DUDEK TOMAŽEVIČ Mateja
- 2. 2. 1986 KOŠE LESJAK Erika
- 1. 3. 1986 KIKELJ Boštjan
- 1. 3. 1986
- PAVKOVIČ Rajko – Varaždin
- 17. 3. 1986
- RUKAVINA Zorica – Beograd

Odšli:

- 28. 2. 1986
- ERZIN Gabrijel – upokojitev
- 15. 3. 1986 JEZERŠEK Marjan
- 31. 3. 1986 KUŠLAKOVIČ Ilija
- 31. 3. 1986 HRIBAR Miran

DSSS:

Prišli:

- 5. 2. 1986 HUMEK Matilda
- 17. 2. 1986 ŠKOF Jožica
- 20. 2. 1986 MRAK Tatjana
- 3. 3. 1986 CAFUTA Ljubica

Odšli:

- 16. 2. 1986 MARINKO Angela
- 1. 3. 1986 PETROVIČ Štefanija

Rezultati:**Deklice 1. in 2. razred:**

1. Urša Kersnik – 46,46
2. Mehle Barbara – 50,58
3. Horvat Ivica – 54,75
4. Levstik Maja – 55,49
5. Spačal Saša – 57,35
6. Garin Tjaša – 58,30
7. Bogosavljevič Katja – 1.00,37
8. Črnak Barbara – 1.02,61
9. Arko Maja – 1.05,32
10. Verhovec Barbara – 1.11,18

Dečki 1. in 2. razred:

1. Urgl Tomaž – 47,00
2. Tabaček Marko – 49,57
3. Hočevar Tit – 51,86
4. Vrbec Uroš – 52,89
5. Kumer Tadej – 53,58
6. Avsenik Andrej – 57,22
7. Hočevar Matej – 1.04,91
8. Pelko Grega – 1.06,76
9. Avsenik Andrej – 1.16,18
10. Petronijevič Goran – 1.19,11
11. Šulin Luka – 1.35,49

Deklice 3. in 4. razred:

1. Božič Teja – 47,83
2. Čalič Aleksandra – 51,86
3. Pretnar Alenka – 52,12
4. Aleš Erika – 52,90
5. Črnak Polona – 53,01
6. Rudolf Tanja – 56,67
7. Verhovec Karmen – 106,66

Dečki 3. in 4. razred:

1. Lendero Aleš – 37,09
2. Krajnc Uroš – 40,39
3. Šušteršič Tomaž – 43,44
4. Donoša Aleš – 45,04
5. Merklin Tomaž – 45,57
6. Vrbec Robi – 48,03
7. Premoša Tomi – 1.02,88
8. Rožej David – 1.04,11

Deklice 5. in 6. razred:

1. Pogačar Katarina – 40,24
2. Manfreda Nina – 41,71
3. Bastar Maša – 44,38
4. Lipej Bojana – 45,47
5. Tomc Urša – 46,60
6. Arko Tadeja – 46,88
7. Hudobivnik Romina – 47,58
8. Mehle Vanja – 50,10
9. Donoša Alenka – 50,12
10. Rudolf Petra – 51,12

Dečki 5. in 6. razred:

1. Tomc Gašper – 36,81
2. Kersnik Jaka – 39,40
3. Šušteršič Frenk – 41,35
4. Pelko Robi – 41,90
5. Premoša Boštjan – 43,29
6. Čalič Dragan – 44,50
7. Culiberg Miha – 45,54
8. Borštnar Borut – 1.03,05

Dečki 7. in 8. razred:

1. Aleš Rok – 33,71
2. Marinko Boštjan – 37,45
3. Merklin Borut – 37,86
4. Klasič Davorin – 38,67
5. Zrinski Peter – 39,68
6. Furlan Tadej – 41,92
7. Zupet Grega – 42,71
8. Culiberg Jure – 43,12
9. Koštal – 46,76

Praktikante:

1. Pogačar Barbara – 42,47
2. Manfreda Mojca – 43,30
3. Sever Karmen – 46,53
4. Urgelj Petra – 47,58
5. Verbič Katja – 52,38

SINDIKALNO PRVENSTVO AVTOTEHNE V VELESALOMU

Praktikanti:

1. Sever Grega – 41,26
2. Krajnc Mitja – 41,41
3. Barbič Lado – 42,69
4. Barbič Andrej – 42,99
5. Krese Sandi – 43,70
6. Cestnik Andrej – 49,62

Ženske do 30 let:

1. Žmavc Irena – 50,04
2. Erjavec Judita – 51,88
3. Tabaček Zorka – 55,45
4. Lipič Judita – 1.05,25
5. Smole Bojana – 1.10,83

Ženske nad 30 let:

1. Dormiš Mimi – 53,42
2. Novinec Justa – 49,31
3. Sever Jelka – 54,42
4. Kersnik Metka – 55,20
5. Hudobivnik Mira – 58,37
6. Rus Marija – 1.01,03
7. Rudolf Miša – 1.03,95
8. Petronijevič Jana – 1.25,00
9. Urgelj Nadja – 1.29,84
10. Bastar Darinka – 1.38,21

Moški do 25 let:

1. Nemanič Stojan – 40,39
2. Mislej Arne – 40,49
3. Prebil Niko – 42,25
4. Prebil Dane – 42,43
5. Štrukelj Srečo – 42,96
6. Keber Anton – 44,64
7. Milenkovič Bogo – 45,24
8. Lojavec Milan – 45,67
9. Novinec Marjan – 46,07
10. Sitar Igor – 46,44
11. Šetina Tomaž – 48,56
12. Šurk Silvin – 48,72
13. Kušar Ciril – 48,87
14. Šuštaršič Franc – 48,98
15. Bricelj Pavel – 50,43
16. Balog Srečko – 57,73

Moški od 25 do 35 let:

1. Kregar Andrej – 40,58
2. Žnidaršič Boris – 41,03
3. Žugelj Stane – 42,73
4. Kosteroj Vaso – 43,15
5. Tomšič Marjan – 43,23
6. Žabnikar Bojan – 43,82
7. Prebil Dare – 43,93
8. Novak Andrej – 44,06
9. Vrečko Rudi – 44,27
10. Strašek Drago – 44,99
11. Gršič Janez – 46,00
12. Uhan Jože – 46,08
13. Škof Franci – 46,29
14. Avsenik Brane – 46,52
15. Bevk Brane – 46,77
16. Žibert Jože – 48,27
17. Vidmar Dušan – 50,57
18. Lotrič Mitja – 51,48
19. Verhovec Rudi – 54,77
20. Vidrih Borut – 1.00,04
21. Borštnar Drago – 1.16,89
22. Uhan Bojan – 2.19,51

Moški od 35 do 45 let:

1. Otrin Janez – 39,52
2. Umek Tone – 40,92
3. Krese Zvone – 41,68
4. Pogačar Janez – 42,14
5. Arko Andrej – 43,17
6. Šušteršič Franc – 43,68
7. Dolenc Peter – 43,80
8. Premoša Marjan – 44,29
9. Verbič Marjan – 45,76
10. Manfreda Jani – 45,88
11. Hočevar Matija – 46,07
12. Jovan Marjan – 46,08
13. Zrinski Mišan – 46,19
14. Kajin Goran – 46,31
15. Masterl Marjan – 46,74

16. Jakob Marjan – 46,83
17. Krajnc Friderik – 47,55
18. Pretnar Matjaž – 47,95
19. Mehle Rado – 48,09
20. Biček Tone – 48,85
21. Garin Tone – 49,13
22. Aleš Marko – 49,13
23. Bogosavljevič Milan – 50,01
24. Tomc Marjan – 50,02
25. Furlan Mitja – 51,35
26. Lipej Ivan – 51,88
27. Trojar Drago – 52,64
28. Lampret Franc – 52,94
29. Lendero Stane – 53,34
30. Horvat Miroslav – 53,43

31. Kernak Miro – 54,27
32. Brus Rajko – 56,19
33. Marinko Andrej – 57,93
34. Rožej Franc – 1.12,85
35. Šibič Rajko – 1.15,10

Moški nad 45 let:

1. Žabnikar Franc – 49,89
2. Perko Boris – 50,85
3. Kocelj Jože – 51,09
4. Šijanc Stane – 54,08
5. Pristov Janez – 54,17
6. Janša Vinko – 56,39
7. Cestnik Marjan – 59,69

Pomladna utrujenost

Namesto, da bi zadovoljno pokalo od svežih sokov kot mlado drevo, telo prav v težko pričakovanih pomladnih dneh postane plen nekakšne neutemeljene utrujenosti. Noge zatekajo in bolijo, v mečih trga občutek hude napetosti, kdor opravlja poklic, ki ga osem ur sili stati, postane pravi revež.

Tudi sapa ni najboljša in živci so kot napete strune. Včasih izbruhne nezadovoljstvo že zaradi malenkosti. Brez pravega vzroka se oglasi glavobol, pa tudi sicer je glava nekam težka in »meglena«.

Rokam se komaj ljubi dvigovati vsakdanji tovor. In srce udarja po svoje, brez pravega reda. Kosti so kot iz betona, hrbtnici se komaj še ljubi držati telo zravnano.

Nekateri pomladno utrujenost občutijo bolj, drugi manj ali celo sploh ne. Vendar je zaradi nezdravega zimskega načina življenja in težke prehrane pa zaradi

vse bolj onesnaženega ozračja, ki posebno pozimi načne telo, vse več ljudi, ki pomladne dni skoraj boleče občutijo.

To vsekakor ni »resna bolezen«, je prej neprijetno počutje. A proti njemu imamo vsaj nekaj uspešnega naravnega orožja: Prehrano.

Zbogom, svinjska mast, če je kraljevala pri zimski kuhi. Na pomladnem jedilniku naj bo čim več zelenjave in za predjed vedno surov nastrgan korenček, malo seseklanega peteršilja in nekaj listov tanko zrezane zelene solate, vse skupaj zelo, zelo skopo zabeljeno in seveda še bolj skopo posoljeno.

Nasploh naj se spomladi sol spremeni bolj v sovražnika kot v prijatelja. Meso na krožniku naj bo pusto, krompir le v oblicah – in seveda rib naj ne manjka.

Na trgu je mogoče kupiti različne domače čaje »za čiščenje krvi«. Ne bo škodila majhna skodelica

pol ure pred jedjo.

Kogar bolijo noge, naj mu bo obuvalo čim bolj udobno, ker obuvalo zelo škodi počutju. Če le utegnemo, naj dnevno počivamo vsaj dvajset minut tako, da imamo noge višje od glave.

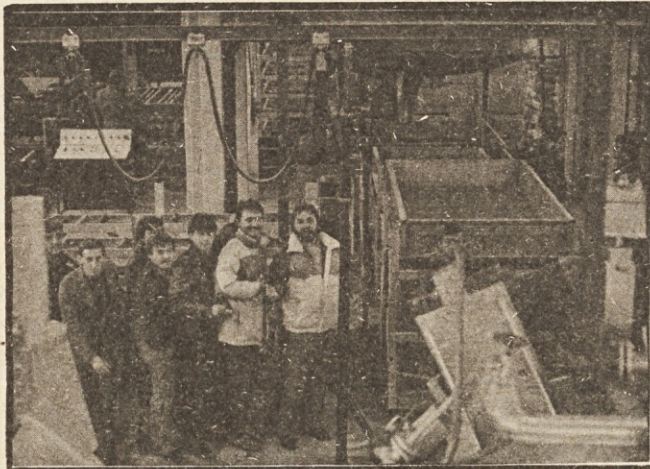
Na voljo je precej preparatov, ki združujejo v sebi po več vitaminov. Ena tabletko na dan bo dovolj. Vsekakor pa v boju proti pomladni utrujenosti ne smemo pozabiti na pljuča in na gibanje v

naravi. Če le vreme dopušča, čim prej v naravo, da se bodo pljuča globoko nadihala svežega zraka in se počasi znebila zimske obloge. Živahnejši pa jo bodo najbrž ubrali v tek, ali vsaj v hitro hojo.

Posebno ob koncu tedna si bo treba načrtno odmeriti čas za rekreacijo na prostem, da bo kljub pomladi delovni teden za vso družino manj naporen.

K. Krmelj

Izdaja DO Avtotehna Ljubljana, n.sol.o. Ljubljana, Titova c. 38. Ureja uredniški odbor: Drago Balažič (odg. ur.), Jana Černič, Jurij Černič (gl. urednik), Katja Krmelj, Brane Masten, Zvone Ogrinec, Franci Petkovšek, Vojko Spačal. Naslov uredništva: Titova 36, telefon 317-044. Tisk: Tiskarna Jadran v nakladi 750 izvodov. – Časopis prejemajo člani kolektiva, štipendisti in upokojenci brezplačno. – Oproščeno prometnega davka po sklepu 421-1/72.

 27. april 1941		NOVI SAD PODIEMNI HOĐNIK			KORALNI OTOK	REPUBLIKA Z. AFRIKE	ONASSIS		WARODO- SLOVEČ	SNOV	ANTON OCVIRK
SESTAVIL: MILOŠ		KRAMP ZNAKVA MOTOCIKLOV									
NEVETARIJA FR. GIBANJE V ALŽIRIJI (1962)											ČLOVEK VELIKIH OČI
NEVSKA RAKETA (SONA) KAPITAL. ZDRUŽENJE			BOLEČINA					PLANINC		MAKEDONSKO KOLO ZVEZA DEŽAV	
VINSKA TRTA		ALIJA KOŠIR	ROBERT DELAUNAY NATRIJ					IDOL			
GRŠKA ČRKA		ATOLNI OTOK V POLINEZIJI NAELEKTREN DELEC				PRIPADNICA MLADINSKE ORGANIZACIJE	HUNGARSKO Z. IME ANTON INGOLIC				
EDINI IZVOD						MERSKA ENOTA ZA VINSKI ALKOHOL VERSKI POGLAVAR MUSLIMANOV					
100		TRINITROTOL- LUEN	PUNČKA IZ ČUNJ IVO / ANDRIĆ							MORSKA RIBA	DAROVANJE CELINA
AVTORJEV DELEŽ IGRE, SKLADBE							POZITIVNA ELEKTRODA ATLAS				
RISAL: BAŠIN		PRISTANIŠČE OB ČRNEM MORJU	DENAR ZA 5-DN	ČLOVEKOVA ZNAČILNOST ANTON DEHMOTA				NEPRIJETEN OBČUTEK			
PREDSTOJNIK SAMOSTANA				SL. PESNIK (JOŽE) VŠILJIV ČLOVEK				LEVI PRITOK RENA V ŠVICI			
STARI OČB			MILANO GORNJI DEL RASTLINE			AVTO OZNAKA NIZOZEMSKÉ IVAN TAVČAR				HITER TEK	
LATINSKI VEZNIK			ZELNATA RASTLINA SOLATA MINATTI IVAN					ERBIJ		ST. GRŠKA BOGINJA ČANKAR IVAN	
ČLOVEKO- LJUBNEZ										EDVARD KARDELJ	
JAPONSKO PRISTANIŠČE										VANADIJ	